

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0283/2012

25.9.2012

PRANEŠIMAS

dėl skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gavybos poveikio aplinkai
(2011/2308(INI))

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

Pranešėjas: Bogusław Sonik

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	16
VYSTYMOŠI KOMITETO NUOMONĖ.....	21
TEISĖS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ.....	25
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	28

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gavybos poveikio aplinkai (2011/2308(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų¹,
- atsižvelgdamas į 1992 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyvą 92/91/EEB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos gerinimo būtiniausių reikalavimų, taikomų naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonėse²,
- atsižvelgdamas į 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo (Direktyva dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo) ir iš dalies keičiančią Direktyvą 2004/35/EB³,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančią kai kurias direktyvas⁴,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/EB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo⁵,
- atsižvelgdamas į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (Buveinių direktyva)⁶,
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės)⁷,
- atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (Direktyva dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą arba DAAA)⁸,
- atsižvelgdamas į 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (Vandens pagrindų direktyva)⁹,

¹ OL L 164, 1994 6 30, p. 3.

² OL L 348, 1992 11 28, p. 9.

³ OL L 102, 2006 4 11, p. 15.

⁴ OL L 312, 2008 11 22, p. 3.

⁵ OL L 26, 2012 1 28, p. 1.

⁶ OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

⁷ OL L 334, 2010 12 17, p. 17.

⁸ OL L 143, 2004 4 30, p. 56.

⁹ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

- atsižvelgdamas į 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyvą 98/83/EB dėl žmogaus vartojamo vandens kokybės (Geriamojo vandens direktyva),
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo (Požeminio vandens direktyva)¹,
- atsižvelgdamas į 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą (iš dalies pakeista)² ir 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti į aplinką išmetamus šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekius, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kieki³,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantį Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantį Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (REACH reglamentas)⁴,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 1272/2008 dėl medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklavimo bei pakavimo (kuriuo esami ES teisės aktai suderinami su JT pasauline suderinta sistema (PSS))⁵,
- atsižvelgdamas į 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką (Biocidinių produktų direktyva)⁶,
- atsižvelgdamas į 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyvą 96/82/EB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarių pavojaus kontrolės (Seveso II direktyva)⁷,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl naftos ir dujų žvalgymo atviroje jūroje saugos problemų⁸,
- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 8 d. Komisijos Energetikos generalinio direktorato parengtą ataskaitą apie netradicinius dujų išteklius Europoje⁹,
- atsižvelgdamas į 2012 m. sausio 26 d. Komisijos Aplinkos generalinio direktorato perduotą pranešimą Europos Parlamento nariams dėl skalūnų dujų projektams taikomos ES aplinkos teisinės sistemos,

¹ OL L 372, 2006 12 27, p. 12.

² OL L 275, 2003 10 25, p. 32.

³ OL L 140, 2009 06 05, p. 136.

⁴ OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

⁵ OL L 353, 2008 12 31, p. 1.

⁶ OL L 123, 1998 4 24, p. 1.

⁷ OL L 10, 1997 14 1, p. 13.

⁸ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0366.

⁹ TREN/R1/350-2008, 1 serija, galima rasti adresu

http://ec.europa.eu/energy/studies/doc/2012_unconventional_gas_in_europe.pdf.

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Energetikos veiksmų planas iki 2050 m.“ (COM(2011) 0885),
 - atsižvelgdamas į Peticijas Nr. 886/2011 (dėl rizikos, susijusios su skalūnų dujų žvalgyba ir gavyba Bulgarijoje) ir Nr. 1378/2011 (dėl skalūnų dujų gavybos Lenkijoje),
 - atsižvelgdamas į 2011 m. birželio mėn. paskelbtą Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato A teminio skyriaus „Ekonomikos ir mokslo politika“ tyrimą „Skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gavybos poveikis aplinkai ir žmogaus sveikatai“,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 4, 11, 191, 192, 193 ir 194 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir Vystymosi komiteto bei Teisės reikalų komiteto nuomones (A7-0283/2012),
- A. kadangi dėl naujausios technologijų pažangos tam tikrose pasaulio vietose jau pradėta sparti, komercinė netradicinio iškastinio kuro (angl. UFF) rūšių gavyba; kadangi ES dar nėra komercinio masto išnaudojimo ir buvo dar kruopščiau tikrinamos potencialios atsargos ir galimas poveikis aplinkai ir visuomenės sveikatai;
 - B. kadangi skalūnų dujų gavybos plėtra vertinama prieštarinčiai ES ar pasaulyje, būtina atlikti išsamų visų rūšių poveikio (aplinkai, visuomenės sveikatai ir klimato kaitai) vertinimą prieš toliau plėtojant šią technologiją;
 - C. kadangi Energetikos veiksmų plane iki 2050 m. nustatyta, kad skalūnų dujos ir kiti netradiciniai išteklių tapo svarbiu nauju tiekimo šaltiniu Europoje arba kaimyninėse šalyse; kadangi anglį ir alyvą per trumpalaikį ir vidutinį laikotarpį pakeitus dujomis galėtų būti sumažintas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis priklausomai nuo jų būvio ciklo;
 - D. kadangi dujos gali būti naudojamos gaminant bazinės apkrovos energiją ir patikimai tiekiant atsarginę energiją įvairių rūšių energijos, pvz., vėjo ir saulės, šaltiniams ir toks patikimumas mažina technines subalansuotų tinklų naudojimo problemas; kadangi dujos taip pat yra efektyvus kuras, kuris naudojamas šildymui ir (arba) šaldymui ir įvairioms kitoms pramonės reikmėms, didinant ES konkurencingumą;
 - E. netradiciniam kurui (skalūnų dujoms ir anglies sluoksnio metanui) išgauti dar tik dešimtmetį kartu naudojamos dvi pagrindinės technologijos – horizontalus gręžimas ir hidraulinis ardymas, ir jos neturėtų būti painiojamos su gręžinio stimuliacijos technologijomis, kurios naudojamos tradicinio iškastinio kuro gavyboje, atsižvelgiant į šių dviejų technologijų derinį ir susijusios intervencijos mastą;
 - F. kadangi ES įsipareigojusi siekti privalomo išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslo ir padidinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalį; kadangi sprendimus naudoti netradicinį iškastinį kurą reikėtų vertinti atsižvelgiant į poreikį sumažinti išmetamų dujų kiekį;

- G. kadangi iki šiol nėra priimta kasybos veiklą reglamentuojanti ES (pagrindų) direktyva;
- H. kadangi duomenų apie ardymo chemines medžiagas ir su hidrauliniu ardymu susijusį pavojų aplinkai ir sveikatai nepakanka; kadangi svarbi analizė tebevykdoma ir vis didėja poreikis atlikti papildomus ir nuolatinius mokslinius tyrimus; kadangi kokybiškiems moksliniams tyrimams, sustiprinantiems tinkamą reguliavimą saugant visuomenės sveikatą ir aplinką, užtikrinti labai svarbu turėti skaidrius duomenis, imti mėginius ir atlikti bandymus;
- I. kadangi bet kokios rūšies iškastinio kuro ir mineralinių išteklių gavyba yra neišvengiamai susijusi su žmogaus sveikatai ir aplinkai keliamu pavojumi; kadangi labai svarbu, kad ateityje priimant sprendimus dėl iškastinio kuro išteklių gavybos Europoje, būtų laikomasi atsargumo ir teršėjas moka principų, atsižvelgiant į galimą poveikį, kylantį visuose žvalgyimo ir eksploatavimo proceso etapuose;
- J. kadangi ES valstybės narės, pvz., Prancūzija ir Bulgarija, jau paskelbė moratoriumą dėl skalūnų dujų gavybos dėl jos poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai;
- K. kadangi įgyvendinant projektus, nors šie projektai kelia pavojų aplinkai, paprastai nėra atliekamas poveikio aplinkai vertinimas;
- L. kadangi ES turėtų užtikrinti aukštą žmogaus sveikatos apsaugos lygį visose Europos Sąjungos politikos srityse ir veikloje;
- M. kadangi daugelis Europos valdžios institucijų, pvz., Prancūzijos, Bulgarijos, Šiaurės Reino–Vestfalijos žemės Vokietijoje, Fribūro ir Vo kantonų Šveicarijoje, taip pat įvairių JAV valstijų (Šiaurės Karolinos, Niujorko, Niudžersio ir Vermonto ir daugiau kaip 100 vietos vyriausybių) ir kitų pasaulio šalių valdžios institucijos (Pietų Afrikos, Kvebeko Kanadoje, Naujojo Pietų Velso Australijoje) šiuo metu draudžia ar yra paskelbusios moratoriumą hidraulinio ardymo procesams dujų ar alyvos gavyboje iš skalūnų ar kitų kietųjų uolinių darinių;
- N. kadangi šiuo metu kai kurios valstybės narės, pvz., Čekija, Rumunija ir Vokietija, svarsto galimybę paskelbti moratoriumą alyvos ir dujų žvalgybai ir gavybai iš skalūnų ar kitų kietųjų uolinių darinių;
- O. kadangi, nors su avarijomis kasybos pramonės srityje susijusios išlaidos yra didelės, Direktyvoje dėl atsakomybės dėl aplinkos apsaugos subjektai nėra įpareigojami apsidrausti atitinkamu draudimu;

Bendroji sistema: reguliavimas, įgyvendinimas, stebėseną ir bendradarbiavimas

1. supranta, kad skalūnų dujų žvalgymui ir gavybai taikomi netradiciniai angliavandenilių žvalgyimo ir gavybos metodai naudojant horizontalaus gręžimo įrenginius ir didelio masto hidraulinį ardymą, kuriuos pasaulio mastu naudoja iškastinio kuro pramonėje;
2. pabrėžia, kad nepaisant valstybių narių išskirtinės teisės eksploatuoti savo energijos išteklius, plėtojant netradicinio iškastinio kuro gavybą turėtų būti užtikrinamos sąžiningos ir vienodos veiklos sąlygos visoje Sąjungoje ir visapusiškai laikomasi susijusių ES saugos

ir aplinkos apsaugos teisės aktų;

3. mano, kad reikia atlikti kruopščią ES elektroninių ryšių tinklų analizę, ypač kas susiję su netradicinio iškastinio kuro žvalgytu ir panaudojimu; todėl palankiai vertina būsimą pabaigą daugelio Komisijos tyrimų dėl: rizikos nustatymo, šiltnamio efektą sukeliančių dujų būvio ciklo, cheminių medžiagų, vandens, žemės naudojimo ir poveikio ES energijos rinkoms; ragina valstybes narsiai atsargiai plėtoti netradicinio iškastinio kuro gavybą iki kol bus užbaigta besitęsianti reglamentavimo tvarkos analizė ir ragina veiksmingai taikyti esamus teisės aktus kaip itin svarbią priemonę mažinant riziką visoje dujų gavybos veikloje;
4. ragina Komisiją užbaigus tyrimus atlikti vertinimą remiantis Europos reguliavimo sistema sveikatos ir aplinkos apsaugos srityse ir kaip galima greičiau laikantis Sutarties principų siūlyti atitinkamas priemones, įskaitant, jei reikia, teisinės priemones;
5. pabrėžia, kad dėl netradicinio iškastinio kuro, kaip ir dėl tradicinio iškastinio kuro, gavybos kyla pavojus; mano, kad šis pavojus turi būti sustabdytas taikant prevencines priemones, įskaitant tinkamą planavimą, bandymus, naujų ir geriausiai prieinamų technologijų naudojimą, gerą patirtį ir nuolatinį duomenų rinkimą, stebėseną ir ataskaitų teikimą, taikant griežtus teisės aktus; mano, kad prieš pradėdant netradicinio iškastinio kuro operacijas yra labai svarbu reikalauti išmatuoti natūraliai susidariusio metano ir cheminių medžiagų bazinius lygius vandeningųjų sluoksnių požeminiame vandenyje ir esamus oro kokybės lygius galimose gręžinių vietose; be to, mano, kad nuolat dalyvaujant pirminės įrangos gamintojams arba lygiavertės įrangos gamintojams galima užtikrinti, kad ir toliau bus veiksmingiausiai naudojama svarbiausia saugos ir aplinkos apsaugos įranga ir bus laikomasi saugos standartų;
6. atkreipia dėmesį į Komisijos atliktą preliminarų ES aplinkos teisinės sistemos, taikomos hidrauliniame ardymui, vertinimą; primygtinai ragina Komisiją panaudoti savo įgaliojimus, susijusius su pagrindinių ES aplinkos teisės aktų tinkamu perkėlimu ir taikymu visose valstybėse narėse, ir nedelsiant parengti gaires dėl bazinių vandens stebėsenos duomenų, kurie reikalingi atliekant poveikio aplinkai vertinimą dėl skalūnų dujų žvalgytu ir gavybos, taip pat kriterijus, kurie bus naudojami vertinant hidraulinio ardymo poveikį požeminio vandens telkiniams skirtinguose geologiniuose sluoksniuose, įskaitant galimą nuotėkį ir bendrą poveikį;
7. ragina Komisiją įvesti ES lygmens rizikos valdymo sistemą, skirtą netradicinio iškastinio kuro žvalgytu ar gavybai, norint užtikrinti, kad suderintos nuostatos dėl žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos būtų taikomos visose valstybėse narėse;
8. ragina Komisiją bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir kompetentingomis reguliavimo institucijomis užtikrinti nuolatinę pokyčių šioje srityje stebėseną ir imtis būtinų veiksmų papildant ir išplečiant galiojančius ES aplinkos teisės aktus;
9. pažymi, kad metanas yra stiprios šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurių išmetimas turi visiškai atitikti Direktyvą 2003/87 (apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos direktyvą) arba Sprendimą Nr. 406/2009 („Sprendimas dėl pastangų pasidalijimo“);
10. pabrėžia, kad netradicinio iškastinio kuro žvalgytu ir gavybos, kuri vykdoma visiškai

laikantis galiojančių ES teisės aktų, veiksmingas reguliavimas visiškai priklauso nuo susijusių nacionalinės valdžios institucijų noro ir išteklių; todėl ragina valstybes nares užtikrinti pakankamus žmogiškuosius ir techninius pajėgumus, skirtus veiklai, kuriai išduotas leidimas, prižiūrėti, tikrinti ir vykdyti, įskaitant tinkamą kompetentingų nacionalinės valdžios institucijų darbuotojų mokymą;

11. atkreipia dėmesį į gerą reputaciją turinčių institucijų, visų pirma Tarptautinės energijos agentūros (angl. IEA), darbo, kurio jos ėmėsi siekdamos parengti gaires dėl geriausios patirties, susijusios su netradicinių dujų gavybai ir hidraulinio ardymo procesui taikomų taisyklių, svarbą;
12. ragina parengti suprantamą geriausių galimų priemonių (GGP) informacinių dokumentų rinkinį, skirtą ardymo veiklai, paremtai tvirta moksline inžinerine praktika;
13. ragina tas nacionalinės valdžios institucijas, kurios išdavė leidimus netradicinio iškastinio kuro žvalgymui, persvarstyti galiojančias valstybės nustatytas grėžinių, skirtų tradiciniam iškastiniam kurui, konstravimo taisykles ir atnaujinti minėtas nuostatas atsižvelgiant į netradicinio iškastinio kuro gavybos ypatumus;
14. pripažįsta, kad pramonės sektoriui tenka pagrindinė atsakomybė užkertant kelią nelaimingiems atsitikimams ir į juos reaguojant; ragina Komisiją numatyti su hidrauliniu valdymu susijusias operacijas įtraukti į Direktyvos dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą III priedą ir ragina, kad atitinkamos valdžios institucijos iš veiklos vykdytojų reikalautų pakankamų finansinių garantijų, susijusių su aplinkos apsaugos ir pilietine atsakomybe, kurios padengtų visus nelaimingus atsitikimus ir netyčinį neigiamą poveikį, kilusį dėl jų pačių veiklos ar dėl užsakomosios veiklos; mano, kad „teršėjas moka“ principas turi būti taikomas aplinkos taršos atveju; teigiamai vertina įmonių padarytą pažangą nustatant aukštus aplinkos ir saugos standartus; pabrėžia, kad, parengtiems ir nepriklausomiems specialistams atliekant reguliarius patikrinimus, svarbu stebėti, kaip įmonėse laikomasi teisės aktų reikalavimų;
15. ragina energetikos bendroves, veikiančias netradicinio iškastinio kuro gavybos srityje, investuoti į mokslinius tyrimus siekiant geresnių rezultatų aplinkosaugos srityje dėl netradicinio iškastinio kuro technologijų naudojimo; primygtinai ragina ES įsteigtas įmones ir akademinės institucijas kurti susijusias bendradarbiavimu pagrįstas mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programas, kurios padėtų užtikrinti didesnę supratimą apie žvalgyimo ir gamybos operacijų saugą ir pavojus;
16. pakartoja raginimą Komisijai ir valstybėms narėms, pareikštą 2012 m. kovo 15 d. rezoliucijoje dėl Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. plano, skatinant sparčiau įgyvendinti Didžiojo dvidešimtuko (G20) susitarimą dėl subsidijų iškastiniam kurui panaikinimo; mano, kad iškastinio kuro išteklių žvalgyimas ir eksploatavimas, įskaitant netradicinius išteklius, neturi būti subsidijuojamas naudojant viešąsias lėšas;
17. mano, kad tarpusavio susitarimai, kuriais draudžiama atskleisti informaciją apie padarytą žalą aplinkai, žmonių bei gyvūnų sveikatai, pvz., JAV sudaryti netoli skalūnų dujų grėžinių esančios žemės savininkų ir skalūnų dujų operatorių susitarimai, neatitiktų ES ir valstybių narių įsipareigojimų pagal Orhuso konvenciją, Galimybės susipažinti su

informacija direktyvą (2003/04/EB) ir Direktyvą dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą;

Su aplinka susiję hidraulinio ardymo aspektai

18. pripažįsta, kad dėl skalūnų dujų žvalgymo ir gavybos galėtų atsirasti sąveika su aplinka, visų pirma dėl taikomų hidraulinio ardymo technologijų ir ardymo skysčio sudėties, taip pat dėl gręžiamų gręžinių statybos ir gilumos ir naudojamo žemės paviršiaus ploto;
19. pripažįsta, kad nuo kiekviename atskirame regione esančių uolienu rūšių priklausomai gavybos projektas ir metodas; ragina prieš išduodant leidimą nustatyti privalomą pirminę požeminio vandens analizę ir geologinę giluminių ir paviršiaus skalūnų sluoksnių analizę, įskaitant ataskaitas apie visą ankstesnę arba vykdomą kasybą regione;
20. pabrėžia, kad būtina atlikti mokslinius tyrimus, susijusius su ilgalaikiu ardymo veiklos sukeltu oro taršos ir vandens užteršimo poveikiu žmogaus sveikatai;
21. ragina Komisiją užtikrinti, kad į nacionalinius įstatymus iš tikrųjų būtų įtrauktos nuostatos dėl gavybos poveikio aplinkai vertinimo; kartu pabrėžia, kad kiekvienas poveikio vertinimas turi būti atliekamas vykstant atviram ir skaidriam procesui;
22. primena, kad 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos Aplinkos GD parengtose aiškinamosiose pastabose (Ares (2011)1339393) dėl Tarybos direktyvos 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo taikymo netradicinių angliavandenilių žvalgymo ir gavybos projektams patvirtinta, jog Tarybos direktyva 85/337/EEB, pakeista ir kodifikuota Direktyva 2011/92/ES dėl valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai (žinomoje kaip Poveikio aplinkai vertinimo arba PAV direktyva), apima netradicinių angliavandenilių žvalgymą ir gavybą; be to, primena, bet kokia naudojama hidraulinio ardymo technologija sudaro bendros tradicinės ir netradicinės angliavandenilių žvalgymo ir gavybos veiklos, kuriai taikomi pirmiau minėti ES aplinkos teisės aktai ir 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų, dalį;
23. ragina Komisiją pateikti pasiūlymus siekiant užtikrinti, kad Poveikio aplinkai vertinimo direktyvos nuostatose būtų tinkamai atsižvelgta į skalūnų dujų, skalūnų alyvos ir anglies sluoksnio metano žvalgymo ir gavybos ypatumus; primygtinai ragina į išankstinį poveikio aplinkai vertinimą įtraukti viso gyvavimo ciklo poveikį oro, dirvos, vandens kokybei, geologiniam stabilumui, žemės naudojimui ir akustinei taršai;
24. ragina į Poveikio aplinkai vertinimo direktyvos I priedą įtraukti projektus, kuriuose taikomas hidraulinis ardymas;
25. pažymi, kad kyla seisminių smūgių pavojus, kaip rodo skalūnų dujų žvalgymas Šiaurės Vakarų Anglijoje; pritaria Jungtinės Karalystės vyriausybės užsakytoje ataskaitoje pateiktoms rekomendacijoms, kad operatoriai turėtų laikytis tam tikrų seisminių ir labai mažų seisminių smūgių standartų;
26. primena, kad dar nėra patvirtintas skalūnų dujų gavybos tvarumas; ragina Komisiją ir valstybes nares išsamiai įvertinti per visą gavybos ir gamybos procesą išmetamų šiltnamio

efektą sukeliančių dujų kiekį, siekiant įrodyti vientisumą aplinkos atžvilgiu;

27. mano, kad atsakomybės atveju tikslinga numatyti prievolės įrodyti perkėlimą skalūnų dujų operatoriams, kai, atsižvelgiant į sutrikimo pobūdį ir neigiamą jo poveikį, kitas galimas priežastis ir visas kitas aplinkybes, labiausiai tikėtina, kad skalūnų dujų operacijos padarė žalą aplinkai;
28. ragina Komisiją pateikti pasiūlymus dėl tikslaus ardymo skysčių kaip „pavojingų atliekų“ įtraukimo į Europos atliekų direktyvos (2008/98/EB) III priedą;
29. pripažįsta, kad hidraulinio ardymo procese yra naudojami labai dideli kiekiai vandens atsižvelgiant į tai, kad vandens išteklių klausimas ES yra ypatingai delikatus; atkreipia dėmesį į poreikį iš anksto parengti vandens tiekimo planus, atsižvelgiant į vietos hidrologinę padėtį, kreipiant dėmesį į vietos vandens išteklius, kitų vietos vandens vartotojų poreikius ir nuotekų tvarkymo pajėgumus;
30. ragina Komisiją pasirūpinti, kad būtų visiškai laikomasi galiojančių Europos Sąjungos aplinkos apsaugos standartų, ypač standartų dėl hidraulinio ardymo metu naudojamo vandens, ir kad būtų atitinkamai baudžiama už pažeidimus;
31. primena, jog Vandens pagrindų direktyvoje reikalaujama, kad valstybės narės įgyvendintų priemones, būtinas siekiant užkirsti kelią visų požeminio vandens telkinių būklės blogėjimui, įskaitant blogėjimą dėl tam tikrų objektų šaltinių, pvz., angliavandenilių žvalgyimo ir gavybos;
32. ragina pramonės atstovus, skaidriai bendradarbiaujant su nacionalinėmis reglamentavimo institucijomis, aplinkos apsaugos grupėmis ir bendruomenėmis, imtis reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias visų atitinkamų požeminio vandens telkinių būklės blogėjimui, tokiu būdu siekiant išsaugoti gerą požeminio vandens būklę, kaip nurodyta Vandens pagrindų direktyvoje ir Požeminio vandens direktyvoje;
33. pripažįsta, kad hidraulinis ardymas vyksta žemiau gruntinio vandens sluoksnio; be to, mano, kad kadangi vykdant gręžimo darbus pereinami geriamojo vandens sluoksniai, pagrindinė su požeminio vandens tarša susijusi problema yra gręžinio vientisumas ir vamzdžių tiesimo bei sutvirtinimo kokybė ir gebėjimas atlaikyti aukštą įpurkšto skysčio spaudimą ir sukeltus požeminius smūgius;
34. ragina tam tikrose paveikiose ir ypač pažeidžiamose vietovėse, pvz., saugomose geriamojo vandens teritorijose ir anglies kasybos zonose, taip pat po jomis, visiškai uždrausti naudoti hidraulinį ardymą;
35. pabrėžia, kad veiksmingai prevencijai užtikrinti būtina nuosekliai stebėti, ar griežtai laikomasi aukščiausių gręžinio kanalo konstravimo ir priežiūros standartų ir praktikos; mano, kad veiklos vykdytojai turėtų kompetentingoms valdžios institucijoms pateikti užbaigtų gręžti gręžinių ataskaitas; pabrėžia, kad įmonės ir kompetentingos valdžios institucijos visuose etapuose turėtų užtikrinti reguliarią gręžinių vamzdžių tiesimo ir sutvirtinimo vientisumo kokybės kontrolę, taip pat pirminių požeminio vandens mėginių ėmimą siekiant kontroliuoti geriamo vandens kokybę, glaudžiai bendradarbiaujant su geriamojo vandens tiekėjais; pažymi, kad tam reikia didelių žmogiškųjų išteklių ir

techninės kompetencijos visais lygmenimis;

36. ragina Komisiją nedelsiant parengti gaires tiek dėl pirminių vandens stebėjimo duomenų, reikalingų atliekant skalūnų dujų žvalgyimo ir gavybos poveikio aplinkai vertinimą, tiek dėl kriterijų, taikomų vertinant hidraulinio ardymo poveikį skirtingų geologinių klodų požeminio vandens telkiniams, įskaitant galimą nuotėkį ir bendrą poveikį, nustatymo;
37. rekomenduoja, kad veiklos vykdytojai, reguliavimo institucijos ir avarinės tarnybos kartu parengtų tipinius avarijos likvidavimo planus ir sukurtų specializuotas avarinio reagavimo komandas;
38. mano, kad vietoje esanti apytakinė vandens perdirbimo sistema, kurioje naudojami iš plieno pagaminti saugojimo rezervuarai, yra aplinkos požiūriu patikimiausia grįžtančio vandens valdymo priemonė, padedanti kuo labiau sumažinti vandens kiekius, galimo išsiliejimo į paviršių atvejus ir su nuotekų perdavimu susijusias išlaidas, eismą ir žalą keliams; mano, kad, kiek įmanoma, reikia taikyti šio tipo perdirbimo sistemą; nepitaria tam, kad grįžtantis nuotekų vanduo būtų išleidžiamas į geologinius klodus pagal Vandens pagrindų direktyvos nuostatas;
39. ragina, kad veiklos vykdytojai, bendradarbiaudami su geriamojo vandens tiekimo bendrovėmis ir kompetentingomis valdžios institucijomis, griežtai laikytųsi galiojančių nuotekų valymo standartų ir privalomų vandentvarkos planų; tačiau pabrėžia, kad esami valymo įrenginiai yra prastai aprūpinti, kad galėtų išvalyti hidraulinio ardymo proceso metu susidariusias nuotekas, todėl į upes ir upelius gali būti išleidžiami teršalai; todėl mano, kad kompetentingos valdžios institucijos turėtų atlikti visapusišką visų atitinkamų vandens valymo įrenginių, esančių susijusiose valstybėse narėse, vertinimą;
40. pabrėžia, kad turėtų būti išlaikytas mažiausias saugos atstumas tarp gręžybės aikštelių ir vandens gręžinių;
41. mano, kad daugelis esamų nesutarimų dėl netradicinio iškastinio kuro iš dalies kilo dėl pradinio pramonės įmonių atsisakymo atskleisti cheminę ardymo skysčių sudėtį; mano, kad reikalingas visapusiškas skaidrumas, taip pat nustatomas privalomas visų veiklos vykdytojų įsipareigojimas visiškai atskleisti ardymo skysčio cheminę sudėtį ir koncentraciją ir atitikti galiojančius ES teisės aktus pagal REACH reglamentą;
42. mano, kad tarpusavio susitarimai, kuriais draudžiama atskleisti informaciją apie padarytą žalą aplinkai, žmonių bei gyvūnų sveikatai, pvz., JAV sudaryti netoli skalūnų dujų gręžinių esančios žemės savininkų ir skalūnų dujų operatorių susitarimai, neatitiktų ES ir valstybių narių įsipareigojimų pagal Orhuso konvenciją, Galimybės susipažinti su informacija direktyvą (2003/04/EB) ir Direktyvą dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą.
43. pažymi, kad kelių aukštų gręžiniai iš vienos gręžimo aikštelės padeda sumažinti naudojamos žemės plotą ir mažiau dako kraštovaizdį;
44. atkreipia dėmesį į tai, kad skalūnų dujų gręžinių Jungtinėse Amerikos Valstijose gamybos apimtys po pirmų dviejų metų smarkiai mažėja, ir tai lemia intensyvi tolesnė naujų gręžinių gręžimą; pažymi, kad saugojimo rezervuarai, kompresorių stotys ir vamzdinių infrastruktūra taip pat stiprina su skalūnų dujų gavyba susijusios veiklos poveikį žemės

naudojimui;

45. ragina valstybes nares, kurios nusprendė plėtoti skalūnų dujų ar kitų netradicinio iškastinio kuro rūšių išteklių gavybą, pateikti Komisijai nacionalinius planus, kuriuose būtų nurodyta, ar šių išteklių eksploatavimas atitinka jų nacionalinius išmetamų dujų kiekio mažinimo tikslus, nustatytus ES sprendime dėl pastangų pasidalijimo;
46. pripažįsta, kad nuolatinė pažanga hidraulinio ardymo ir horizontalaus gręžimo technologijų srityje gali padėti pagerinti netradicinio iškastinio kuro saugumą ir apriboti galimą poveikį aplinkai; ragina įmones toliau stengtis tobulinti technologijas ir naudoti pažangiausius technologinius sprendimus plėtojant netradicinių iškastinio kuro išteklių gavybą;
47. ragina kompetentingus nacionalinius geologinių tyrimų centrus atlikti bazinius seisminių smūgių stebėjimus seismiškai aktyviose vietose, kur suteikti leidimai skalūnų dujų gavybai, siekiant nustatyti bazinį seismingumą, kuriuo remiantis būtų galima įvertinti žemės drebėjimų tikimybę ir galimą jų poveikį;
48. pabrėžia, kad siekiant tinkamai palyginti šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų skalūnų dujų ir anglies būvio ciklo metu kiekio pusiausvyrą reikia taikyti šimto metų išlikimo atmosferoje trukmės prielaidą; mano, kad esant būtinybei iki 2020 m. pasiekti aukščiausią pasaulio išmetamųjų dujų kiekio lygį reikėtų atlikti tyrimą taikant trumpesnį laiko tarpą, pvz., 20 metų, kuris šiuo atveju būtų tinkamesnis; ragina atlikti tolesnius išmetamo lakiojo metano kiekio tyrimus siekiant labiau atsižvelgti į tokius išmetamus kiekius pagal valstybių narių metinį inventorių ir tikslus, nustatytus ES sprendime dėl pastangų pasidalijimo;
49. primygtinai ragina Komisiją pateikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų siekiant nustatyti privalomą deginimo įrenginių naudojimą baigiant įrengti gręžinį (taikyti „ekologišką gręžinių įrengimo užbaigimą“), kuris būtų privalomas visiems ES skalūnų dujų gręžiniams, apriboti nesunaudotų dujų deginimą fakelu, jei iškilą saugos problemų, ir visiškai uždrausti dujų išleidimą visuose skalūnų dujų gręžiniuose, kad būtų mažinami išmetamo lakiojo metano ir lakiųjų organinių junginių, susijusių su skalūnų dujomis, kiekiai;

Visuomenės dalyvavimas ir vietos sąlygos

50. pripažįsta, kad gręžimas gali pabloginti gyvenimo sąlygas; todėl ragina atsižvelgti į tai išduodant angliavandenio išteklių žvalgymo ir eksploatavimo darbams reikalingus leidimus, taip pat ragina pirmiausia įmones taikant geriausias turimas technologijas ir valdžios institucijas taikant griežtas taisykles, imtis visų būtinų priemonių, kad būtų kuo labiau sumažinti neigiami tokios veiklos padariniai;
51. ragina įmones įtraukti vietos bendruomenes ir apsvarstyti bendrus sprendimus, kaip būtų galima kuo labiau sumažinti skalūnų dujų gavybos plėtros poveikį transportui, kelių kokybei ir triukšmui tose vietose, kuriose vykdoma gavybos plėtros veikla;
52. prašo valstybių narių siekti, kad vietos valdžios institucijos būtų visiškai apie tai informuotos ir su jomis viskas būtų suderinta, ypač nagrinėjant prašymus išduoti leidimus

žvalgymo ir eksploataavimo darbams; ypač prašo suteikti visas galimybes susipažinti su poveikio aplinkai, gyventojų sveikatai ir vietos ekonomikai vertinimo tyrimais;

53. mano, kad visuomenės dalyvavimas turėtų būti užtikrintas tinkamai informuojant visuomenę ir konsultuojantis su visuomene prieš pradėdant kiekvieną eksploataavimo ir žvalgymo etapą; ragina užtikrinti didesnę skaidrumą atsižvelgiant į poveikį ir į naudojamą chemines medžiagas ir technologijas, taip pat į visas skaidresnio patikrinimo ir kontrolės priemones siekiant užtikrinti visuomenės supratimą ir pasitikėjimą šios veiklos reguliavimu;
54. pripažįsta, kad siekiant spręsti visus su netradicinio iškastinio kuro gavyba susijusius klausimus reikia kur kas geresnės keitimosi informacija tarp įmonių, reguliavimo institucijų ir visuomenės;
55. šiuo atžvilgiu teigiamai vertina 2012 m. ES biudžete tokiam dialogui su visuomene numatytus asignavimus ir ragina valstybes neres pasinaudoti šiomis lėšomis siekiant užtikrinti, kad vietovėse, kuriose gali būti vystoma netradicinio iškastinio kuro gavyba, gyvenantys piliečiai būtų geriau informuojami ir galėtų veiksmingai dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose savo vietos ir nacionalinėse valdymo struktūrose;

Tarptautiniai aspektai

56. mano, kad skalūnų dujų ir kito iškastinio kuro naudojimas turi atitikti Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos 2 straipsnį, kuriame raginama „siekti tokios stabilios šiltnamio efektą sukeliančių dujų koncentracijos atmosferoje, kad būtų išvengta pavojingo žmogaus kišimosi į klimato sistemą“, ir pabrėžia, kad dėl didelės priklausomybės nuo iškastinio kuro, pvz., skalūnų dujų, infrastruktūrų, šis tarptautinis tikslas taptų nepasiekiamas;
57. mano, kad visame pasaulyje padidinus skalūnų dujų žvalgymą ir gamybą labai padidės išmetamas lakiojo metano kiekis ir kad dar neįvertintas bendras skalūnų dujų poveikis visuotiniam klimato atšilimui; pabrėžia, kad netradicinių naftos ir dujų išteklių naudojimas gali trukdyti įgyvendinti 7-ąją JT tūkstantmečio vystymosi tikslą (TVT) – užtikrinti aplinkos tvarumą – ir trukdyti įgyvendinti naujausius Kopenhagos susitarime įtvirtintus tarptautinius įsipareigojimus dėl klimato kaitos; pažymi, kad klimato kaita jau dabar turi didžiausią įtaką neturtingoms šalims; be to, pabrėžia, kad, be tiesioginio poveikio sveikatai ir aplinkai, netradicinių dujų ar naftos gavyba kelia itin didelę grėsmę žmonių pragyvenimo šaltiniams, ypač Afrikos šalyse, kuriose vietos bendruomenės daugiausia priklauso nuo natūralių žemės ūkio ir žuvininkystės išteklių;
58. reikalauja pasimokyti iš JAV įgytos patirties eksploatuojant skalūnų dujų; itin susirūpinęs pažymi, kad norint vykdyti skalūnų dujų gavybą reikia labai daug vandens, o dėl to kils pavojus, kad nebus pasiektas 7-asis TVT dėl galimybės naudotis švairiu vandeniu ir aprūpinimo maistu, ypač neturtingose šalyse, kuriose jau dabar labai trūksta vandens;
59. pabrėžia, kad žemės išsigijimas naftos ir dujų gavybai yra pagrindinė paskata užgrobti žemę besivystančiose šalyse ir kelia didelę grėsmę pasaulio čiabuvių bendruomenėms, ūkininkams ir neturtingiems žmonėms, neturintiems pakankamai vandens, derlingos dirvos ir maisto; pažymi, kad po 2008 m. finansų rinkų griūties labai padidėjo pasaulinės

rizikos draudimo ir pensijų fondų investicijos į gavybos pramonės šakas, o tai dar labiau paskatino gavybą; todėl pabrėžia, kad Europos ekonominės veiklos vykdytojai veiklą visada turėtų vykdyti skaidriai ir glaudžiai konsultuodamiesi su visomis atitinkamomis valdžios institucijomis ir vietos bendruomenėmis žemės nuomos ir (arba) įsigijimo klausimais;

60. pažymi, kad neaišku, ar dabartinė ES teisės aktuose įtvirtinta reguliavimo sistema suteikia tinkamą apsaugą nuo grėsmių, kurias skalūnų dujų gavyba kelia aplinkai ir žmonių sveikatai, dėl to Komisija atlieka daugybę tyrimų, kuriuos numatoma užbaigti dar šiais metais; mano, kad besivystančiose šalyse veikiančios Europos bendrovės turėtų visapusiškai atsižvelgti į patirtį, įgytą atliekant šiuos skalūnų dujų eksploatavimo tyrimus, ir į visas su juo susijusias rekomendacijas; yra susirūpinęs dėl naftos bendrovių veiklos poveikio aplinkai, sveikatai ir vystymuisi, ypač į pietus nuo Sacharos esančiose šalyse, atsižvelgiant į nedideles galimybes įgyvendinti aplinkos ir sveikatos apsaugos įstatymus ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi kai kuriose šalyse; be to, nurodo, kad Europos bendrovės turėtų taikyti atsakingos pramonės standartus visur, kur tik jos vykdo veiklą;
61. yra susirūpinęs dėl bet kokių galimų Europos bendrovių investicijų į netradicinius naftos ir dujų išteklius besivystančiose šalyse;
62. be to, pabrėžia, kad būtina laikytis ES įsipareigojimo užtikrinti SESV 208 straipsnyje įtvirtintą politikos suderinamumą vystymosi labui; laikosi nuomonės, kad priimdama įmones, investuojančias į gavybos veiklą, ES turėtų daryti įtaką jų elgsenai siekiant skatinti tvaresnę veiklą, pvz., griežtinant įmonių valdymo standartus ir taisykles, taikomas jas finansuojantiems bankams ir fondams, taip pat užtikrinant Pusiaujo principų, atsakingo investavimo principų ir Europos investicijų banko bei Bazelio bankų priežiūros komiteto taisyklių taikymą;
63. primena, kad tarptautinėms naftos bendrovėms ne tik turėtų būti taikomos tų šalių, kuriose jos vykdo veiklą, taisyklės, bet šios bendrovės taip pat turėtų turi būti pavaldžios tų šalių, į kurių biržą tos bendrovės įtrauktos, teismų jurisdikcijai; mano, kad buveinės šalies taisyklėse, vadovaujantis Jungtinių Amerikos Valstijų užsieniečių atsakomybės reikalavimo teisės aktų pavyzdžiu, reikėtų numatyti veiksmingas žmogaus teisių apsaugos priemones tais atvejais, kai trūksta atskaitomybės;
64. pažymi, kad esama daug priemonių, kurios galėtų padėti kovoti su neigiamu gavybos pramonės veiklos socialiniu poveikiu ir poveikiu aplinkai, pvz., Visuotinė ataskaitų teikimo iniciatyva, JT pasaulinio susitarimo iniciatyva ir EBPO gairės tarpvalstybinėms įmonėms; vis dėlto pažymi, kad savanoriškų gairių nepakanka siekiant sušvelninti neigiamą gavybos poveikį;
65. pažymi, kad šiuo metu persvarstomos ES Apskaitos ir Skaidrumo direktyvos ir tai yra puiki galimybė užkirsti kelią mokesčių vengimui ir korupcijai gavybos pramonės sektoriuose;
66. ragina Komisiją ieškoti naujų būdų griežtinti standartus, susijusius su tarptautinių korporacijų atsakomybe už socialines ir aplinkos teises, ir galimų įgyvendinimo priemonių;

67. yra susirūpinęs, kad netradicinių naftos ir dujų išteklių bendrovės veiklą visame pasaulyje vykdo remdamosi skirtingais saugos standartais; ragina valstybes nares reikalauti, kad Europos Sąjungoje įsisteigusios bendrovės visai savo veiklai, kurią jos vykdo visame pasaulyje, taikytų ES standartus.
68. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių parlamentams.

AIŠKINAMOJI DALIS

Dujos bus svarbus energijos šaltinis bent jau iki 2030 ar 2035 m., kai naudojant esamas technologijas bus pertvarkyta energetikos sistema ir sumažintas išmetamų teršalų kiekis. Gali būti, kad skalūnų dujos ir kiti netradiciniai dujų išteklių bus svarbūs nauji tiekimo šaltiniai Europoje ir kaimyninėse šalyse. Tai nurodyta Komisijos Energetikos veiksmų plane iki 2050 m. (Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Energetikos veiksmų planas iki 2050 m.“, COM(2011) 0885).

Minėtame dokumente Komisija pripažino, kad tradicinių dujų gamyba mažėja. Į Europą turės būti importuojama daug dujų, tačiau kartu gamtinės dujos išgaunamos pačioje Europoje, be to, galbūt bus pradėti naudoti ir vietos skalūnų dujų išteklių, o vidaus rinkos integracija gali padėti sumažinti ES priklausomybę nuo dujų importo problemą.

Pastaraisiais metais „netradicinių“ angliavandenilių, visų pirma ne tik skalūnų dujų, bet ir skalūnų alyvos, gavyba sukėlė precedento neturinčius ir radikalius pokyčius pasaulinėse energijos rinkose. Visų pirma skalūnų dujų kiekis JAV dujų rinkoje nuo 1,4 proc. 2000 m. padidėjo iki 17 proc. 2011 m. Pasaulinės dujų kainos ir prekybos modeliai iš esmės keičiasi ir tai sukelia akivaizdžius padarinius ES.

„Skalūnų dujų revoliucija“ palyginti greitai plinta visame pasaulyje. Remiantis kai kuriais apskaičiavimais, bendras ES esančių skalūnų dujų rezervas viršija 56 tūkst. mlrd. m³, iš kurių apie 14 tūkst. mlrd. m³ gali būti techniškai atkuriami. Pavyzdžiui, Norvegijoje tradicinių dujų rezervas yra 2,215 mlrd. m³, o metinė produkcija yra apie 104 mlrd. kubinių metrų, o ES per metus suvartoja 522 mlrd. m³ vietos dujų ir tradicinių importuotų dujų.

Nors dar per anksti daryti išvadas dėl to, ar ES būtų galima taupiai išgauti didelius kiekius, kelios valstybės narės suteikė leidimus skalūnų dujoms žvalgyti ir rengiasi jas išgauti, jeigu tai bus įmanoma.

Be tradicinių vertikalaus gręžimo ir šiuolaikinių kompiuterizuotų žvalgyimo metodų, dvi pažangios technologijos yra labai svarbios tvariai skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gamybai, horizontaliam gręžimui ir hidrauliniam ardymui užtikrinti. Horizontalus gręžimas apima vertikalių gręžinių, kurių gylis paprastai yra daugiau nei du kilometrai, gręžimą, tuomet daromi horizontalūs plėtiniai išilgai geologinių formacijų ir šie plėtiniai gali būtų trijų arba daugiau kilometrų pločio.

Hidraulinis ardymas labai priklauso nuo metų laiko ir išbandytų technologijų, kurios nuo 1947 m. naudojamos daugiau nei 1,2 mln. gręžinių, daugiausia Kanadoje ir JAV ir 30 metų Europoje (t. y. Vokietijoje, Švedijoje, Lenkijoje, Ispanijoje, Danijoje ir Jungtinėje Karalystėje), taip pat yra naudojamos tradicinei angliavandenilio gavybai ES, be to, šios technologijos yra naudojamos arba jas planuojama naudoti itin plačiu mastu daugumoje šalių visame pasaulyje, įskaitant Argentiją, Kiniją, Ukrainą ir Indiją.

Be šių aplinkybių, svarbu stebėti visame pasaulyje galiojančias reguliavimo sistemas ir taikomą praktiką ir pripažinti bei spręsti problemas, susijusias su skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gamybos poveikiu aplinkai. Tai yra problemos, susijusios su dideliais naudojamu vandens kiekiais, galima

požeminiuose sluoksniuose esančio vandens, visų pirma geriamojo vandens, chemine tarša, nuotekų valymu ir paviršiniam vandeniui kylančiu pavojumi, gręžimo atliekų saugojimu, specifiniu poveikiu vietai, seisminiu poveikiu ir galimu šiltnamio efektą sukeliančių teršalų išmetimu.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad jokie oficialūs arba kiti gerą reputaciją turintys šaltiniai nepranešė apie kokius nors sisteminius ryšius tarp skalūnų dujų arba skalūnų alyvos gavybos ir žmogaus arba gyvūnų sveikatos. Jokie oficialūs arba kiti gerą reputaciją turintys šaltiniai visame pasaulyje nepranešė apie kokius nors atvejus, susijusius su geriamojo vandens tarša dėl hidraulinio ardymo.

Tačiau reikėtų pabrėžti, kad dėl bet kokios žmogaus veiklos kyla tam tikras pavojus. Reguliavimo tikslas turi būti kuo labiau sumažinti poveikį aplinkai ir nustatyti pagrįstą pusiausvyrą atsižvelgiant į mokslinius, statistinius duomenis ir visapusiškai apsvaistant riziką ir naudą (taip pat susijusias alternatyvas). Deja, viešose diskusijose sąmoningai buvo slepiami kai kurie duomenys ir išvados apie visą skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gavybą buvo daromos remiantis hipotetiniais arba pavieniais incidentais.

Todėl Komisija ir kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų toliau tirti galimą poveikį aplinkai ir tai daryti remdamosi moksliniais ir statistiniais duomenimis, gaunamais iš valstybių narių ir gerą reputaciją turinčių šaltinių visame pasaulyje. Jie neturėtų pasikliauti tam tikrą ideologiją ginančia akademinė bendruomene.

Komisija ir kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų skatinti kuo didesnę skaidrumą ir teikti visuomenei informaciją, pagrįstą patvirtintais moksliniais ir statistiniais duomenimis bei rizikos ir naudos vertinimu, kuris būtų atliktas remiantis aplinkybių ir lyginamąja analize.

Reguliavimas, įgyvendinimas, stebėseną ir bendradarbiavimas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 194 straipsnio 2 dalyje aiškiai nurodyta, kad valstybės narės turi suverenias teises pasirinkti tarp skirtingų energijos šaltinių, išduoti licencijas ir kitus leidimus žvalgyti, o angliavandenilio išteklių eksploatavimas yra valstybės narės išimtinė teisė.

ES skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gavybą reglamentuoja tokie pat principai, kurie taikomi kitų išteklių gavybai, pvz., anglims, tradicinėms dujoms ir naftai, vandens ir geoterminei energijai, ir požeminei veiklai, kaip antai CO₂ įleidimui dujoms ir naftai surinkti, dujų ir naftos rezervų saugojimas ir CO₂ saugojimas anglies dioksido surinkimo ir saugojimo tikslais.

Komisija mano, kad netradicinio angliavandenilio projektams, kuriuose derinami ir naudojami pažangūs technologiniai procesai, pvz., horizontalus gręžimas ir hidraulinis ardymas, nuo jų planavimo iki įgyvendinimo pabaigos taikomi ES aplinkos teisės aktai, t. y. iš esmės taikomi 36 dokumentai ir aštuonios direktyvos. Komisija patvirtino, kad galiojančiuose ES ir nacionalinės teisės aktuose tinkamai reguliuojami visi skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gavybos aspektai.

Pagal taikomą Poveikio aplinkai vertinimo direktyvą (Direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo) ir Direktyvą dėl kasybos atliekų tvarkymo visuomenei suteikta teisė, kad su ja būtų konsultuojamasi. Pradėjus gavybą pagal susijusius ES dokumentus turi būti atlikti patikrinimai ir prireikus persvarstomi leidimai. Kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos įsipareigojusios atlikti stebėseną, o nesilaikant teisės aktų reikalavimų gavyba gali būti uždrausta.

Pripažįstama, kad ES ir valstybių narių teisės aktų veiksmingumas visiškai priklauso nuo kompetentingų nacionalinės valdžios institucijų veiksmingumo, todėl valstybės narės, atsižvelgdamos į būsimą skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gavybą, turi apsvarstyti savo reguliavimo, stebėsenos ir vykdymo išteklių stiprinimo galimybes.

Bet koks naujas ES teisės aktas destabilizuos dabartinį tinkamą ES ir nacionalinių sistemų tinklą, pakenks dabartiniam sauga pagrįstam požiūriui ir sukels spragų ir dubliavimo pavojų reguliavimo sistemoje. Komisija ir kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų stebėti technologinius pokyčius visame pasaulyje, kad būtų nuolat vertinamas galiojančių teisės aktų ir reguliavimo praktikos tinkamumas ir veiksmingumas.

Komisija, kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos ir įmonių grupės jau dalijasi informacija ES ir pasauliniu lygmeniu. Didelę abipusę naudą gali atnešti didesnės pastangos dalytis gerąja ir reguliavimo patirtimi, įskaitant statistinę besivystančių technologijų naudojimo ir poveikio stebėseną.

Komisija ir kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų ypatingą dėmesį skirti patirčiai, kurią per daugybę dešimtmečių įgijo pavyzdį rodančios Šiaurės Amerikos reguliavimo institucijos, pvz., Britų Kolumbijos naftos ir dujų komisija ir Albertos energijos išteklių apsaugos valdyba. Teigiamai turi būti vertinamos tokios iniciatyvos, kaip Kanados kuro gamintojų asociacijos iniciatyva apibrėžti hidraulinio ardymo gerąją patirtį ir Tarptautinės energetikos agentūros iniciatyva apibrėžti gerąją patirtį, susijusią su skalūnų dujomis ir alyva.

Kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų lyginti ataskaitas apie incidentus bei jomis dalytis ir tinkamai atsižvelgti į komercines paslaptis, kad būtų galima skubiai pasimokyti iš patirties ir padaryti išvadas. Komisija, atsižvelgdama į susijusią administracinę naštą, turėtų įvertinti įvairių dabartinių informacijos srautų tarp kompetentingų nacionalinės valdžios institucijų veiksmingumą.

Su aplinka susiję hidraulinio ardymo aspektai

Vandens ištekliai

Vanduo yra pagrindinis ardymo procese naudojamas skystis, o didelio vandens kiekio išgavimas ir naudojimas galėtų pakenkti vietos ekologinei ir kiekybinei paviršiaus sluoksnių ir požeminio vandens sluoksnių būklei, o vandens kiekio ir srauto sumažinimas gali pakenkti vandens kokybei ir susijusioms ekosistemoms.

Skalūnų dujos yra vienas iš tausiaiiai vandenį naudojančių energijos išteklių. Skirtingai nei pateikiama žiniasklaidos priemonėse, gavybai reikalingo vandens kiekiai yra minimalūs, palyginti su kitais reikalavimais. Remiantis patikimais skaičiavimais Jungtinei Karalystei pagaminti 9 mlrd. m³ skalūnų dujų per metus (tai sudaro apie 10 proc. dabartinio Jungtinės Karalystės suvartojamo dujų kiekio) reikia 1,25–1,65 mln. m³ vandens, tai yra 0,14–0,18 proc. dabartinio pramonės sektoriuje sunaudojamo vandens kiekio (905 mln. m³, išskyrus elektros gamybą).

Nepaisant to, Komisija ir kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų stebėti būsimą vandens išteklių naudojimą gavybai savo valstybėse ir atsižvelgti į kitus ir alternatyvius šaltinius, kuriuos būtų galima panaudoti. Gamintojai turėtų toliau mažinti ardymo reikmėms naudojamo

vandens kiekį, tęsti būdų, leidžiančių išvengti gėlo vandens naudojimo, paieškas ir kuo dažniau pakartotinai naudoti vandenį. Kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos taikydamos reguliavimo praktiką turėtų ir toliau atsižvelgti į padarinius vandens išteklių prieinamumui ir kokybei.

Galimos pavojingos medžiagos

Būtina nagrinėti kelias ES problemas, susijusias su visais galimais angliavandenilio, ardymo skysčių ir kitų medžiagų nutekėjimo į vandeninguosius sluoksnius ir patekimo į atmosferą atvejais.

Hidraulinis ardymas vyksta maždaug dviejų kilometrų gylyje, todėl angliavandenilių ir ardymo skysčių patekimas į paviršių iš tokio gylio yra praktiškai neįmanomas. Be to, jokie oficialūs arba gerą reputaciją turintys šaltiniai visame pasaulyje nepranešė apie kokius nors atvejus, susijusius su geriamojo vandens tarša dėl hidraulinio ardymo.

Cheminėse medžiagose, kurios sudaro apie 0,5 proc. šiuo metu naudojamų ardymo skysčių, galima rasti namų ūkiuose naudojamų priedų, ir atskiri gamintojai ir įmonių grupės vis dažniau savanoriškai siūlo, o valdžios institucijos – nustato pareigą visiškai atskleisti ardymo skysčių cheminę sudėtį. Veiklos vykdytojai laipsniškai atsisako priedų, kurie gali būti pavojingi.

Nepaisant to, akivaizdu, kad veiksminga vandentvarka ir visiškas vandens išleidimas yra labai svarbūs aspektai, visų pirma dėl to, kad atgal sutekančiame vandenyje gali būti didelė druskų koncentracija. Kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų atidžiai stebėti, kaip taikomi teisės aktai tiesiant gręžinių vamzdžius ir juos tvirtinant.

Komisija turėtų pristatyti gerą patirtį, o kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų įpareigoti pašalinti sudėtines dalis, kurios gali būti pavojingos, ir visiškai atskleisti ardymo reikmėms naudojamo skysčio cheminę sudėtį bei naudojamą kiekį per viešai prieinamas elektronines priemones.

Visuomenės dalyvavimas ir vietos sąlygos

Gavyba ilgainiui gali sukelti įvairių padarinių, pvz., dėl pradiniuose etapuose gręžimo įrangai ir pompoms energiją tiekiančių dyzelinių arba gamtinėmis dujomis varomų variklių, o gavybos etape – dėl pompų ir kompresorių. Pavyzdžiui, 8 gręžinių aikštelei reikėtų apie 4–6 tūkst. sunkvežimių reisų per šešių mėnesių laikotarpį iki faktinės gavybos. Įprastame mažmeninės prekybos komplekse per metus užsakoma 15–25 tūkst. sunkvežimių reisų. Dėl kitokio poveikio aplinkai reikia atsižvelgti į visas aplinkybes ir palyginamus rodiklius.

Trikdžiai kuo labiau sumažinami prasidėjus gavybai, veikiančio gręžinio įranga paviršiuje užima keletą kvadratinų metrų, o gamyba vykdoma tyliai. Skirtingai nei daugumos kitų gavybos ir pramonės procesų atveju, nebeveikiantys skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gręžiniai paprastai nepalieka jokių pėdsakų paviršiuje. Į tokius galimus trikdžius kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turi atkreipti dėmesį vykdydamos savo reguliavimo veiklą, o ypač taikydamos Poveikio aplinkai vertinimo direktyvą.

Visuomenės dalyvavimas turėtų būti užtikrinamas rengiant informavimo kampanijas prieš pradėdant žvalgymo etapą ir konsultuojantis su visuomene ankstyvuose eksploataavimo etapuose.

Būtina aktyviau bendrauti su visuomene ir geriau ją informuoti apie netradicinio iškastinio kuro gavybą, kad visuomenei būtų leista suprasti, priimti šią veiklą ir ja pasitikėti. Svarbu pabrėžti, kad netradicinio iškastinio kuro gavyba taip pat gali sudaryti puikias sąlygas ekonomikai stiprinti, užimtumui didinti ir plėtrai tam tikruose ES regionuose.

19.6.2012

VYSTYMOŠI KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gavybos poveikio aplinkai
(2011/2308(INI))

Nuomonės referentė: Catherine Grèze

PASIŪLYMAI

Vystymosi komitetas ragina atsakingą Aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad daug atliktų tyrimų ir JAV patirtis rodo, kad skalūnų dujų gavyba kelia didelę grėsmę aplinkai ir sveikatai; ragina Komisiją, valstybes nares ir EIB neskirti finansavimo ir kitaip neremti skalūnų dujų ir alyvos paieškų ir naudojimo besivystančiose šalyse, atsižvelgiant į rimtas tvarumo problemas;
2. pabrėžia, kad netradicinių skalūnų dujų gavyba gali kelti didelę grėsmę, susijusią su vandens užterštumu, kurį ardymo proceso metu sukelia pavojingų cheminių medžiagų naudojimas; taip pat yra susirūpinęs dėl didelio vandens kiekio, naudojamo hidrauliniame ardyme, ir dėl galimo didelio išmetamo metano ir kt. kiekio;
3. mano, kad skalūnų dujų ir kito iškastinio kuro naudojimas turi atitikti Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos 2 straipsnį, kuriame raginama „siekti tokios stabilios šiltnamio efektą sukeliančių dujų koncentracijos atmosferoje, kad būtų išvengta pavojingo žmogaus kišimosi į klimato sistemą“, ir pabrėžia, kad didelė priklausomybė nuo iškastinio kuro, pvz., skalūnų dujų, infrastruktūrų, šis tarptautinis tikslas taptų nepasiekiamas;
4. mano, kad visame pasaulyje padidinus skalūnų dujų žvalgymą ir gamybą labai padidės išmetamas lakiojo metano kiekis ir kad dar neįvertintas bendras skalūnų dujų poveikis visuotiniam klimato atšilimui; pabrėžia, kad netradicinių naftos ir dujų išteklių naudojimas gali trukdyti įgyvendinti 7-ąjį JT tūkstantmečio vystymosi tikslą (TVT) – užtikrinti aplinkos tvarumą – ir trukdyti įgyvendinti naujausius Kopenhagos susitarime įtvirtintus tarptautinius įsipareigojimus dėl klimato kaitos; pažymi, kad klimato kaita jau dabar turi didžiausią įtaką neturtingoms šalims; be to, pabrėžia, kad, be tiesioginio poveikio

sveikatai ir aplinkai, netradicinių dujų ar naftos gavyba kelia itin didelę grėsmę žmonių pragyvenimo šaltiniams, ypač Afrikos šalyse, kuriose vietos bendruomenės daugiausia priklauso nuo natūralių žemės ūkio ir žuvininkystės išteklių;

5. reikalauja pasimokyti iš JAV įgytos patirties eksploatuojant skalūnų dujų; itin susirūpinęs pažymi, kad norint vykdyti skalūnų dujų gavybą reikia labai daug vandens, o dėl to kils pavojus, kad nebus pasiektas 7-asis TVT dėl galimybės naudotis švairiu vandeniu ir aprūpinimo maistu, ypač neturtingose šalyse, kuriose jau dabar labai trūksta vandens;
6. pabrėžia, kad žemės įsigijimas naftos ir dujų gavybai yra pagrindinė paskata užgrobti žemę besivystančiose šalyse ir kelia didelę grėsmę pasaulio čiabuvių bendruomenėms, ūkininkams ir neturtingiems žmonėms, neturintiems pakankamai vandens, derlingos dirvos ir maisto; pažymi, kad po 2008 m. finansų rinkų griūties labai padidėjo pasaulinės rizikos draudimo ir pensijų fondų investicijos į gavybos pramonės šakas, o tai dar labiau paskatino gavybą; todėl pabrėžia, kad Europos ekonominės veiklos vykdytojai veiklą visada turėtų vykdyti skaidriai ir glaudžiai konsultuodamiesi su visomis atitinkamomis valdžios institucijomis ir vietos bendruomenėmis žemės nuomos ir (arba) įsigijimo klausimais;
7. pabrėžia, kad hidrauliniame ardymui reikia labai daug vandens, ir yra susirūpinęs, kad teritorijose, kurios kenčia nuo sausros, vietos bendruomenėms ir ūkininkams gali pritrūkti vandens, jeigu jų poreikiai nebus laikomi svarbiausiais;
8. pažymi, kad neaišku, ar dabartinė ES teisės aktuose įtvirtinta reguliavimo sistema suteikia tinkamą apsaugą nuo grėsmių, kurias skalūnų dujų gavyba kelia aplinkai ir žmonių sveikatai, dėl to Europos Komisija atlieka daugybę tyrimų, kuriuos numatoma užbaigti dar šiais metais; mano, kad besivystančiose šalyse veikiančios Europos bendrovės turėtų visapusiškai atsižvelgti į patirtį, įgytą atliekant šiuos skalūnų dujų eksploatavimo tyrimus, ir į visas su juo susijusias rekomendacijas; yra susirūpinęs dėl naftos bendrovių veiklos poveikio aplinkai, sveikatai ir vystymuisi, ypač į pietus nuo Sacharos esančiose šalyse, atsižvelgiant į nedideles galimybes įgyvendinti aplinkos ir sveikatos apsaugos įstatymus ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi kai kuriose šalyse; be to, nurodo, kad Europos bendrovės turėtų taikyti atsakingos pramonės standartus visur, kur tik jos vykdo veiklą;
9. yra susirūpinęs dėl bet kokių galimų Europos bendrovių investicijų į netradicinius naftos ir dujų išteklius besivystančiose šalyse;
10. be to, pabrėžia, kad būtina laikytis ES įsipareigojimo užtikrinti SESV 208 straipsnyje įtvirtintą politikos suderinamumą vystymosi labui; laikosi nuomonės, kad priimdama įmones, investuojančias į gavybos veiklą, ES turėtų daryti įtaką jų elgsenai siekiant skatinti tvaresnę veiklą, pvz., griežtinant įmonių valdymo standartus ir taisykles, taikomas jas finansuojantiems bankams ir fondams, taip pat užtikrinant Pusiaujo principų, atsakingo investavimo principų ir Europos investicijų banko bei Bazelio bankų priežiūros komiteto taisyklių taikymą;
11. primena, kad tarptautinėms naftos bendrovėms ne tik turėtų būti taikomos tų šalių, kuriose jos vykdo veiklą, taisyklės, bet šios bendrovės taip pat turėtų būti pavaldžios tų šalių, į kurių biržą tos bendrovės įtrauktos, teismų jurisdikcijai; mano, kad buveinės šalies taisyklėse, vadovaujantis Jungtinių Amerikos Valstijų užsieniečių atsakomybės

reikalavimo teisės aktų pavyzdžiu, reikėtų numatyti veiksmingas žmogaus teisių apsaugos priemones tais atvejais, kai trūksta atskaitomybės;

12. pažymi, kad esama daug priemonių, kurios galėtų padėti kovoti su neigiamu gavybos pramonės veiklos socialiniu poveikiu ir poveikiu aplinkai, pvz., Visuotinė ataskaitų teikimo iniciatyva, JT pasaulinio susitarimo iniciatyva ir EBPO gairės tarpvalstybinėms įmonėms; vis dėlto pažymi, kad savanoriškų gairių nepakanka siekiant sušvelninti neigiamą gavybos poveikį;
13. pažymi, kad šiuo metu persvarstomos ES Apskaitos ir Skaidrumo direktyvos ir tai yra puiki galimybė užkirsti kelią mokesčių vengimui ir korupcijai gavybos pramonės sektoriuose;
14. ragina Komisiją ieškoti naujų būdų griežtinti standartus, susijusius su tarptautinių korporacijų atsakomybe už socialines ir aplinkos teises, ir galimų įgyvendinimo priemonių;
15. yra susirūpinęs, kad netradicinių naftos ir dujų išteklių bendrovės veiklą visame pasaulyje vykdo remdamosi skirtingais saugos standartais; ragina valstybes nares reikalauti, kad Europos Sąjungoje įsisteigusios bendrovės visai savo veiklai, kurią jos vykdo visame pasaulyje, taikytų ES standartus.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	19.6.2012
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 16 - : 1 0 : 9
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Thijs Berman, Michael Cashman, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Filip Kaczmarek, Michał Tomasz Kamiński, Gay Mitchell, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Keith Taylor, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Gesine Meissner, Csaba Óry, Judith Sargentini, Patrizia Toia
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Ioan Enciu, Gabriele Zimmer

21.6.2012

TEISĖS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl skalūnų dujų ir skalūnų alyvos gavybos poveikio aplinkai
(2011/2308(INI))

Nuomonės referentė: Eva Lichtenberger

PASIŪLYMAI

Teisės reikalų komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. supranta, kad skalūnų dujų žvalgymui ir gavybai taikomi netradiciniai angliavandenilių žvalgymo ir gavybos metodai naudojant horizontalaus gręžimo įrenginius ir didelio masto hidraulinį ardymą, kuriuos pasaulio mastu naudoja iškastinio kuro pramonėje;
2. pripažįsta, kad dėl skalūnų dujų žvalgymo ir gavybos gali atsirasti sąveika su aplinka, visų pirma dėl taikomų hidraulinio ardymo technologijų ir ardymo skysčio sudėties, taip pat dėl gręžiamų gręžinių statybos ir gilumos ir naudojamo žemės paviršiaus ploto;
3. pažymi, kad skalūnų dujų žvalgymui ir gavybai taikomi keli ES aplinkos teisės aktai, tarp jų: Poveikio aplinkai vertinimo direktyva (85/337/EEB), Direktyva dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą (2004/35/EB), Kasybos atliekų direktyva (2006/21/EB), Seveso II direktyva (96/82/EB), Buveinių direktyva (92/43/EEB), Reglamentas dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) (Nr. 1907/2006), Biocidinių produktų direktyva (98/8/EB) ir Vandens pagrindų direktyva (2000/60/EB);
4. primena, kad kiekviena valstybė narė pagal SESV 194 straipsnį turi teisę nustatyti savo energijos šaltinių eksploatavimo sąlygas, pasirinkti naudoti tam tikrą energijos šaltinį ir spręsti dėl bendros energijos tiekimo struktūros, su sąlyga, kad visiškai laikomasi *acquis communautaire* nuostatų, pirmiausia aplinkos teisės aktų srityje;
5. primena, jog Vandens pagrindų direktyvoje reikalaujama, kad valstybės narės įgyvendintų priemones, būtinas siekiant užkirsti kelią visų požeminio vandens telkinių būklės blogėjimui, įskaitant blogėjimą dėl tam tikrų objektų šaltinių, pvz., angliavandenilių žvalgymo ir gavybos;

6. ragina Komisiją išsamiai persvarstyti galiojančius teisės aktus ir prireikus pateikti pasiūlymus, kuriais būtų siekiama užtikrinti, kad Poveikio aplinkai vertinimo direktyvos nuostatos tinkamai apimtų skalūnų dujų žvalgyimo ir gavybos ypatumus, hidraulinis ardymas būtų įtrauktas į Direktyvos dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą III priedą, taikant atitinkamo finansinio užtikrinimo arba draudimo sistemą būtų reikalaujama atlyginti žalą aplinkai, skalūnų dujų gavyba būtų įtraukta į Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą (2010/75/ES) ir būtų taikomi geriausių galimų metodų reikalavimai, taip pat pagal Kasybos atliekų direktyvą nuotekų valymui keliami reikalavimai;
7. primena, kad 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos Aplinkos GD parengtose aiškinamosiose pastabose (Ares (2011)1339393) dėl Tarybos direktyvos 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo taikymo netradicinių angliavandenilių žvalgyimo ir gavybos projektams patvirtinta, jog Tarybos direktyva 85/337/EEB, pakeista ir kodifikuota Direktyva 2011/92/ES dėl valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai (žinomoje kaip Poveikio aplinkai vertinimo arba PAV direktyva), apima netradicinių angliavandenilių žvalgymą ir gavybą; be to, primena, bet kokia naudojama hidraulinio ardymo technologija sudaro bendros tradicinės ir netradicinės angliavandenilių žvalgyimo ir gavybos veiklos, kuriai taikomi pirmiau minėti ES aplinkos teisės aktai (žr. 3 straipsnį) ir 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų, dalį;
8. ragina Komisiją nedelsiant parengti gaires tiek dėl pirminių vandens stebėjimo duomenų, reikalingų atliekant skalūnų dujų žvalgyimo ir gavybos poveikio aplinkai vertinimą, tiek dėl kriterijų, taikomų vertinant hidraulinio ardymo poveikį skirtingų geologinių klodų požeminio vandens telkiniams, įskaitant galimą nuotėkį ir bendrą poveikį, nustatymo;
9. ragina pramonės atstovus, skaidriai bendradarbiaujant su nacionalinėmis reglamentavimo institucijomis, aplinkos apsaugos grupėmis ir bendruomenėmis, imtis reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias visų atitinkamų požeminio vandens telkinių būklės blogėjimui, siekiant išsaugoti gerą požeminio vandens būklę, kaip nurodyta Vandens pagrindų direktyvoje ir Požeminio vandens direktyvoje;
10. mano, kad tarpusavio susitarimai, kuriais draudžiama atskleisti informaciją apie padarytą žalą aplinkai, žmonių bei gyvūnų sveikatai, pvz., JAV sudaryti netoli skalūnų dujų gręžinių esančios žemės savininkų ir skalūnų dujų operatorių susitarimai, neatitiktų ES ir valstybių narių įsipareigojimų pagal Orhuso konvenciją, Galimybės susipažinti su informacija direktyvą (2003/04/EB) ir Direktyvą dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	19.6.2012
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 21 -: 0 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Piotr Borys, Cristian Silviu Buşoi, Eva Lichtenberger, Dagmar Roth-Behrendt, Axel Voss
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Patrice Tirolien

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	19.9.2012
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 63 -: 1 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Milan Cabrnach, Martin Callanan, Nessa Childers, Tadeusz Cymański, Esther de Lange, Bas Eickhout, Edite Estrela, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Nick Griffin, Matthias Grootte, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Klauß, Eija-Riitta Korhola, Holger Kraemer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Antonia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Kārlis Šadurskis, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seiber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Marina Yannakoudakis
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Margrete Auken, Nikos Chrysogelos, Vittorio Prodi, Michèle Rivasi, Marita Ulvskog, Kathleen Van Brempt, Andrea Zanon
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Andrzej Grzyb, Lena Kolarska-Bobińska, Jacek Włosowicz, Inés Cristina Zuber